

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

FRAs : Fraud Risk-Assessments

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เทศบาลตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
(FRAs : Fraud Risk-Assessments)

หัวข้อการประเมิน

- ด้านที่ ๑ การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติ
การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๘
- ด้านที่ ๒ การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการ
ให้บริการตามภารกิจ
- ด้านที่ ๓ การจัดซื้อจัดจ้าง
- ด้านที่ ๔ การบริหารงานบุคคล

เทศบาลตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง
จังหวัดสุรินทร์

คำนำ

ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีตัวชี้วัดสำคัญ คือ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้ การทุจริตของประเทศไทยจะต้องอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีคะแนนประมาณ ๗๓ คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐ โดยในแผนย่อยที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นการปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม และมาตรการในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ และทำทันต่อพลวัตของการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ท. จึงได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาส การทุจริตในหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทศบาลตำบลกาบเชิง ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐดังกล่าว จึงได้นำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้จัดทำขึ้นมาใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานหรือองค์กร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตในหน่วยงานหรือองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต่อไป

เทศบาลตำบลกาบเชิง

มีนาคม ๒๕๖๙

สารบัญ

<u>หัวข้อ</u>	<u>หน้า</u>
๑. บทนำ	๑
๒. วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๒
๔. นิยามประเภทของความเสี่ยงการทุจริต	๔
๕. องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร (ตามมาตรฐาน COSO 2017 COSO ERM 2017)	๕
๖. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
<u>ขั้นตอนที่ ๑</u> การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	๕-๖
<u>ขั้นตอนที่ ๒</u> การกำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	๖-๘
<u>ขั้นตอนที่ ๓</u> การกำหนดเกณฑ์ประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๘-๙
<u>ขั้นตอนที่ ๔</u> การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	๙-๑๑
<u>ขั้นตอนที่ ๕</u> การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๑๒-๑๖

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลกาบเชิง (FRAs : Fraud Risk-Assessments) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. บทนำ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการช่วยบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะสามารถป้องกันและลดโอกาสการทุจริตในองค์กรได้ และสามารถนำพาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรใสสะอาด คือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการบริหารจัดการองค์การให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตแล้วจะเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นให้องค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการยับยั้งความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว เพราะมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่เหมาะสมและสมเหตุสมผล หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และหากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของทุกหน่วยงานภาครัฐมีประสิทธิภาพที่ดีจะส่งผลให้ปัญหาการทุจริตลดลง ลดความสูญเสียทางงบประมาณที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศสามารถมีงบประมาณไปพัฒนาสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ลดต้นทุนในการดำเนินคดี สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ เสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เนื่องจากคะแนน CPI นั้น เป็นการสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ เพราะคะแนนดัชนี CPI เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่กลุ่มนักลงทุนใช้ประเมินความน่าสนใจในการลงทุนของแต่ละประเทศ โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือเป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศใดมีคะแนนดัชนี CPI ที่สูงย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดีและสร้างความเชื่อมั่นดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นอีกด้วย *

๒. วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- ๑) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต
- ๒) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบอบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร
- ๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

* คู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙, กองบริหารความเสี่ยงและสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ท.

๓. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตให้สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นให้องค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการ และหามาตรการมาป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
สินบน (Bribery)	สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าว หรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties. (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO ๓๗๐๐๑ with Gift Giving and Receiving)
ของขวัญ	หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แกกันเพื่ออัยาศัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สิน หรือการได้รับการบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้ป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง

ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมเนียมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมเนียมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมเนียมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้กับในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจจะเกิดขึ้น และเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบเกิดขึ้น โดยผลกระทบทางบวกเรียกว่า “โอกาส” และผลกระทบทางลบเรียกว่า “ความเสี่ยง”
	ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
	Pain point หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือ ธุรกิจตัวกลาง หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติอนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความต้องการของผู้ขอรับบริการในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยง หรือเป็นตัวการในการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ใดๆ นำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียม นอกกระบวนการ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่างๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นการค้นหามีรูปแบบหรือเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความชัดเจน โดยต้องทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนของกระบวนการงาน/ โครงการ ที่อาจจะมีการทุจริตเกิดขึ้น การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นหัวใจสำคัญที่ต้อง Point Focus ถึงเหตุการณ์ที่คาดการณ์หรือพยากรณ์ในอนาคตว่าอาจจะเกิดการทุจริตขึ้นหากไม่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตจึงต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลใดกระทำการสิ่งใด มีพฤติการณ์อย่างไร มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร เป็นต้น เพื่อจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่สามารถลดโอกาสหรือลดความเสี่ยงได้อย่างตรงจุด

ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ

๔. นิยามประเภทของความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต (Types of corruption risks) ในการประเมินเชิงคุณภาพ “ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่	ประเภท	นิยาม
๑	การอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือตามระเบียบ/ข้อบังคับของหน่วยงาน
๒	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
๓	การใช้จ่ายงบประมาณ	โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นงบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ หมายเหตุ : ๑. หน่วยงานไม่สามารถใช้โครงการที่หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณรายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไปที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง มาทำการประเมินความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณได้ ๒. ในกรณีที่โครงการเป็นโครงการผูกพันหลายปี หน่วยงานต้องคัดเลือกขั้นตอนที่มีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตตั้งแต่ระดับต่ำ ปานกลาง สูง สูงมาก มากำหนดมาตรการและดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณนั้น ๆ

๕. องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร (ตามมาตรฐาน COSO 2017 COSO ERM 2017)

COSO ๒๐๑๗ Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance มุ่งชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์และการดำเนินงานขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อเป็นกลไกในการผลักดันให้องค์กรบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้าง มูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร โดยมีองค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร ๕ องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

๑) **Governance and Culture** (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร) ประกอบด้วย บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้างการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนดวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

๒) **Strategy & Objective Setting** (กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร) ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือกของกลยุทธ์จัดการความเสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

๓) **Performance** (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวมของความเสี่ยงองค์กรทั้งหมด

๔) **Review & Revision** (การทบทวนและปรับปรุง) ประกอบด้วย การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการและระดับความเสี่ยง และการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

๕) **Information, Communication & Reporting** (สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน) ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่างๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จการดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรมความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

๖. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

การดำเนินการค้นหากระบวนการซึ่งเป็นภารกิจหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้า ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมาย โดยในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เทศบาลตำบลกาบเชิง ได้คัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานไว้จำนวน ๔ ด้าน คือ

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตในการอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง และ

ด้านที่ ๔ ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลตำบลกาบเชิง ได้นำกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริตที่ได้พิจารณาคัดเลือกไว้แล้วในข้างต้นนำมาบรรยายละเอียดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่า มีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการเป็นอย่างไร (ใคร ทำอะไร อย่างไร เพื่ออะไร) ดังนี้

ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต(Know Factor และ Unknow Factor)

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงทุจริต	
		Know Factor	Unknow Factor
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยการความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่เรียกรับเงินหรือประโยชน์อย่างอื่นเป็นค่าตอบแทนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร/คอนโด/บ้านจัดสรร/โรงงาน		√
	๑.๒ เจ้าหน้าที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลนและตรวจเอง ถึงแม้ราชการจะให้มีแบบมาตรฐานเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนก็ตาม แต่การขออนุญาตต้องมีผังประกอบจึงต้องว่าจ้างผู้ตรวจหรือผู้อนุมัติอนุญาต จะได้ผ่านง่าย		√
	๑.๓ ในขั้นตอนการพิจารณาตรวจสอบตามปกติจะมีการใช้เวลาในการพิจารณาตรวจสอบ ๑ วัน แต่ในบางกรณีอาจมีความจำเป็นจะต้องทำการพิจารณาเกิน ๑ วันทำการ เช่น กรณีมีความจำเป็นต้องมีการนัดหมายกับผู้ขอรับใบอนุญาตขอให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ทำการตรวจสอบสถานประกอบการ ก่อนพิจารณาออกใบอนุญาต มีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อาจเรียกรับสินบนในขั้นตอนของการพิจารณา		√

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	๒.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ใช้ตัวกลางในการรับเงินพิเศษ หรือเก็บเงินรายเดือน กับผู้ประกอบการต่าง ๆ (กล่าวอ้างว่าเป็นค่าดูแลคุ้มครอง)		✓
	๒.๒ ผู้บริหารท้องถิ่นใช้ดุลพินิจในการอนุมัติหรือยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อประโยชน์ให้กับเพื่อนพ้อง เครือญาติ ฯลฯ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน	✓	
	๒.๓ ผู้บริหารท้องถิ่นออกระเบียบกฎหมาย ข้อสั่งการต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้กับเพื่อนพ้องเครือญาติ ฯลฯ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		✓
	๒.๔ ผู้บริหารท้องถิ่นใช้อำนาจในการแจกจ่ายจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ หรือจัดทำโครงการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีการแลกريبผลประโยชน์ในภายหลัง		✓
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	๓.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ประกอบการที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดคุณลักษณะ (TOR) ซึ่งไม่มีการกำหนดขึ้นอย่างแท้จริง แต่เป็นการนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนด การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนด TOR เป็นเพียงการดำเนินการตามรูปแบบของทางราชการเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับเอกชน	✓	
	๓.๒ กรณีการกำหนดราคากลางที่จำต้องกระทำโดยการสืบราคาจากท้องตลาด เจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการกำหนดราคากลาง อาจจะไม่มี การสืบราคาจากผู้ประกอบการจริงในท้องตลาด แต่ได้นำราคาจากแหล่งอื่น ๆ ที่มีใช้ผู้มีอาชีพนั้นๆ โดยตรง หรือนำราคาจากผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งที่มีการตกลงกันไว้ก่อนแล้ว มาเป็นกำหนดเป็นราคากลางเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายนั้นได้เข้ามาเป็นคู่สัญญา		✓
	๓.๓ ผู้ประกอบการมีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยบริบรองแก่ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา อาทิ การแก้ไขสัญญาที่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียเปรียบ การลดหรืองดค่าปรับ หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญา	✓	

ประเด็น	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
	หรือข้อตกลงให้แก่คู่สัญญาโดยไม่เป็นไปตามกฎหมาย		
๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล	๔.๑ ใช้ระบบอุปถัมภ์ เครือญาติ พรรคพวก เพื่อนพ้อง ในการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นพนักงานจ้างหรือลูกจ้างเทศบาลตามแผนกรอบอัตรากำลังเพื่อเอื้อประโยชน์ส่วนตน หรือเป็นผลประโยชน์ต่างตอบแทนด้านการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น	✓	
	๔.๒ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์ต่างตอบแทนอย่างอื่นในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามวงรอบเพื่อปรับค่าตอบแทน (พนักงานจ้างตามภารกิจ) หรือการต่อสัญญาจ้างพนักงานจ้าง		✓
	๔.๓ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการเรียกรับสินบน เพื่อเป็นการตอบแทนในการเลื่อนระดับ เลื่อนขั้นเงินเดือน ย้าย โอน บรรจุแต่งตั้ง หรือการเปิดกรอบอัตรากำลังเพื่อรองรับการบรรจุเฉพาะตำแหน่งของพนักงานเทศบาล		✓

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการฯ เทศบาลตำบลกาบเชิง ได้พิจารณาจาก ๒ ปัจจัย ได้แก่ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) โดยได้กำหนดเกณฑ์ไว้ ดังต่อไปนี้

๑) โอกาสเกิด (Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ดังนี้

ระดับ	โอกาสเกิดทุจริต (Likelihood)
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

๒) ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน ดังนี้

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
	ด้านการเงิน	ด้านอื่น ๆ
๕	ความเสียหายเกินกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแลองค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	ความเสียหายเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	ความเสียหายเกินกว่า ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงาน โดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	ความเสียหายเกินกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท	- มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	ความเสียหาย ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน/เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) เทศบาลตำบลกาบเชิง ได้ดำเนินการโดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย ได้แก่ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่า อยู่ในระดับใด สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ดังนี้

Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ × ๑ = ๕)	สูง (๕ × ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ × ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ × ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ × ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ × ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ × ๒ = ๘)	สูง (๔ × ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ × ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ × ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ × ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ × ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ × ๓ = ๙)	สูง (๓ × ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ × ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ × ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ × ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ × ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ × ๔ = ๘)	สูง (๒ × ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ × ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ × ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ × ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ × ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ × ๕ = ๕)

หมายเหตุ ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ – ๙ คะแนน)
- หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ – ๑๔ คะแนน)
- หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

ตารางการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
	Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘				
๑.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่เรียกรับเงินหรือประโยชน์อย่างอื่นเป็นค่าตอบแทนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร/คอนโด บ้านจัดสรร/โรงงาน	๑	๑	๑	ต่ำ
๑.๒ เจ้าหน้าที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลนและตรวจเอง ถึงแม้ราชการจะให้มีแบบมาตรฐานเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนก็ตาม แต่การขออนุญาตต้องมีผังประกอบจึงต้องว่าจ้างผู้ตรวจหรือผู้อนุมัติอนุญาต จะได้ผ่านง่าย	๑	๑	๑	ต่ำ
๑.๓ ในขั้นตอนการพิจารณาตรวจสอบตามปกติจะมีการใช้เวลาในการพิจารณาตรวจสอบ ๑ วัน แต่ในบางกรณีอาจมีความจำเป็นจะต้องทำการพิจารณาเกิน ๑ วันทำการ เช่น กรณีมีความจำเป็นต้องมีการนัดหมายกับผู้ขอรับใบอนุญาต ขอให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ทำการตรวจสอบสถานประกอบการก่อนพิจารณาออกใบอนุญาต มีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อาจเรียกรับสินบนในขั้นตอนของการพิจารณา	๑	๑	๑	ต่ำ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ				
๒.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ใช้ตัวกลางในการรับเงินพิเศษ หรือเก็บเงินรายเดือน กับผู้ประกอบการต่าง ๆ (กล่าวอ้างว่าเป็นค่าดูแลคุ้มครอง)	๑	๑	๑	ต่ำ
๒.๒ ผู้บริหารท้องถิ่นใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อประโยชน์ให้กับเพื่อนพ้อง เครือญาติ ฯลฯ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน	๑	๕	๕	ปานกลาง
๒.๓ ผู้บริหารท้องถิ่นออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้กับเพื่อนพ้อง เครือญาติ ฯลฯ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน	๑	๑	๑	ต่ำ
๒.๔ ผู้บริหารท้องถิ่นใช้อำนาจในการแจกจ่าย จัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ หรือจัดทำโครงการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีการแลกรับผลประโยชน์ในภายหลัง	๑	๑	๑	ต่ำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
	Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
๓.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ที่มีการประสานกับบริษัทหรือผู้ประกอบการที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดคุณลักษณะ (TOR) ซึ่งไม่มีการกำหนดขึ้นอย่างแท้จริง แต่เป็นการนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนด การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนด TOR เป็นเพียงการดำเนินการตามรูปแบบของทางราชการเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับเอกชน	๑	๑	๑	ต่ำ
๓.๓ กรณีการกำหนดราคากลางที่จำต้องกระทำโดยการสืบราคาจากท้องตลาด เจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการกำหนดราคากลาง อาจจะไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริงในท้องตลาด แต่ได้นำราคาจากแหล่งอื่น ๆ ที่มีใช้ผู้มีอาชีพนั้นๆ โดยตรง หรือนำราคาจากผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งที่มีการตกลงกันไว้ก่อนแล้ว มาเป็นกำหนดเป็นราคากลางเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายนั้นได้เข้ามาเป็นคู่สัญญา	๑	๑	๑	ต่ำ
๓.๓ ผู้ประกอบการมีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยบริบรอง แก่ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา อาทิ การแก้ไขสัญญาที่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียเปรียบ การลดหรือลดค่าปรับ หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงให้แก่คู่สัญญาโดยไม่เป็นไปตามกฎหมาย	๑	๑	๑	ต่ำ
๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล				
๔.๑ ใช้ระบบอุปถัมภ์ เครือญาติ พรรคพวก เพื่อนพ้อง ในการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นพนักงานจ้างหรือลูกจ้างเทศบาลตามแผนกรอบอัตรากำลังเพื่อเอื้อประโยชน์ส่วนตนหรือเป็นผลประโยชน์ต่างตอบแทนด้านการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น	๑	๑	๑	ต่ำ
๔.๒ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์ต่างตอบแทนอย่างอื่น ในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามวงรอบเพื่อปรับค่าตอบแทน(พนักงานจ้างตามภารกิจ) หรือการต่อสัญญาจ้างพนักงานจ้าง	๑	๑	๑	ต่ำ
๔.๓ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการเรียกรับสินบนเพื่อเป็นการตอบแทนในการเลื่อนระดับ เลื่อนขั้นเงินเดือน ย้าย โอน บรรจุแต่งตั้ง หรือการเปิดกรอบอัตรากำลังเพื่อรองรับการบรรจุเฉพาะตำแหน่งของพนักงานเทศบาล	๑	๑	๑	ต่ำ

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ เทศบาลตำบลกาบเชิง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ พบว่า มีระดับ ความรุนแรงความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน ๑ กิจกรรม/โครงการ และระดับ ต่ำ (ซึ่งเป็นที่ยอมรับได้) จำนวน ๑๒ กิจกรรม/โครงการ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสในการเกิดความเสี่ยงการทุจริตที่ยังมีอยู่หรืออาจจะมีขึ้นใน อนาคตจากการดำเนินงาน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาลตำบลกาบเชิง ได้ดำเนินการจัดทำ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตไว้ดังนี้

ประเภท/ประเด็น	เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง (Risk Score)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑. ความเสี่ยงการ ทุจริตด้านการใช้ อำนาจตามกฎหมายหรือการให้ บริการตามภารกิจ	ผู้บริหารท้องถิ่นใช้ดุลพินิจใน การอนุมัติ หรือ ยกเว้น ระเบียบฯ ที่เอื้อประโยชน์ ให้กับเพื่อนพ้อง เครือญาติ ฯลฯ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน	ปานกลาง (๕)	๑) เพิ่มช่องทางการให้บริการด้วย วิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ ๒) ออกคำสั่งในการบริหารงาน โดยมอบอำนาจในการตัดสินใจ ให้กับรองนายกฯ ปลัดเทศบาล ดำเนินการแทนในบางภารกิจงาน ๓) ก่อนการดำเนินกิจกรรมหรือ โครงการที่อาจมีผลกระทบต่อ ประชาชน ต้องจัดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชน/ผู้มี ส่วนได้เสีย และเผยแพร่มติที่ ประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อให้ ประชาชนทราบ	- ทุกกอง/สำนัก ปลัดเทศบาล - งานบริหาร- งานบุคคล - ทุกกอง/สำนัก ปลัดเทศบาล
๒. ความเสี่ยงการ ทุจริตด้านการ อนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการ อำนวย ความ สะดวกในการ พิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๒.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือ เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินหรือ ประโยชน์อย่างอื่นเป็น ค่าตอบแทนการขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร/คอนโด บ้าน จัดสรร/โรงงาน	ต่ำ (๑)	๑) ดำเนินการให้มีระบบการจอง คิวหรือแจกบัตรคิว สำหรับ แจกจ่ายให้ผู้รับบริการทุกครั้งที่มา รับบริการ ๒) เพิ่มช่องทางการให้บริการด้วย วิธีทางอิเล็กทรอนิกส์และสามารถ ติดตามสถานะการให้บริการและ การรายงานสถิติการให้บริการราย เดือน ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ของ หน่วยงาน	- งานธุรการทุก กอง/สำนักที่มีมี งานให้บริการ เกี่ยวกับการ อนุญาต อนุมัติ รวม ถึง การ ให้บริการอื่น ๆ
	๒.๒ เจ้าหน้าที่ที่มีผลประโยชน์ ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบ แปลนและตรวจเอง ถึงแม้ ราชการจะมีแบบมาตรฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับ ประชาชนก็ตาม แต่การขอ อนุญาตต้องมีผังประกอบ จึง ต้องว่าจ้างผู้ตรวจหรือผู้อนุมัติ อนุญาต จะได้ผ่านง่าย	ต่ำ (๑)	๑) เพิ่มช่องทางการให้บริการด้วย วิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ ๒) จัดทำประกาศกำหนด มาตรฐานการให้บริการและ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ ผู้รับบริการทราบอย่างเปิดเผย	- งานธุรการ กองช่าง

ประเภท/ประเด็น	เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง (Risk Score)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	๒.๓ ในขั้นตอนการพิจารณาตรวจสอบตามปกติจะมีการใช้เวลาในการพิจารณาตรวจสอบ ๑ วัน แต่ในบางกรณีอาจมีความจำเป็นจะต้องทำการพิจารณาเกิน ๑ วันทำการ เช่น กรณีมีความจำเป็นต้องมีการนัดหมายกับผู้ขอรับใบอนุญาตขอให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ทำการตรวจสอบสถานประกอบการ ก่อนพิจารณาออกใบอนุญาต มีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อาจเรียกรับสินบนในขั้นตอนของการพิจารณา	ต่ำ (๑)	๑) จัดทำประกาศกำหนดมาตรฐานการให้บริการ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้พนักงาน/เจ้าหน้าที่ในสังกัด รวมทั้งผู้มารับบริการทราบอย่างเปิดเผย ๒) ให้ผู้บังคับบัญชาในแต่ละส่วนงาน ได้ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด กรณีพบเห็นการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามประกาศดังกล่าว ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยทันที และหากพบว่าเป็นการกระทำโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามประกาศโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ก็ให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยตามหน้าที่และอำนาจ ต่อไป	- ทุกกอง/สำนัก ปลัดเทศบาล
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	๓.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ใช้ตัวกลางในการรับเงินพิเศษ หรือเก็บเงินรายเดือน กับผู้ประกอบการต่าง ๆ (กล่าวอ้างว่าเป็นค่าดูแลคุ้มครอง)	ต่ำ (๑)	๑) เพิ่มช่องทางการให้บริการด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ ๒) ปรับเปลี่ยน/ปรับปรุงสถานที่และรูปแบบการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ หรือ One Stop Service	- ทุกกอง/สำนัก ปลัดเทศบาล
	๓.๒ ผู้บริหารท้องถิ่นออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้กับเพื่อนพ้อง เครือญาติฯ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน	ต่ำ (๑)	๑) เพิ่มช่องทางการให้บริการด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ ๒) ออกคำสั่งในการบริหารงานโดยมอบอำนาจในการตัดสินใจให้กับรองนายกฯ ปลัดเทศบาล ดำเนินการแทนใน(บาง)ภารกิจงาน ๓) ก่อนการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชน ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสีย และเผยแพร่มติที่ประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อให้ประชาชนทราบ	- ทุกกอง/สำนัก ปลัดเทศบาล

ประเภท/ประเด็น	เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง (Risk Score)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	๓.๓ ผู้บริหารท้องถิ่นใช้อำนาจในการแจกจ่าย จัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ หรือจัดทำโครงการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีการแลกผลประโยชน์ในภายหลัง	ต่ำ (๑)	๑) ออกคำสั่งในการบริหารงานโดยมอบอำนาจในการตัดสินใจให้กับรองนายกฯ ปลัดเทศบาล ดำเนินการแทนในบางภารกิจงาน ๒) ก่อนการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่อาจมีผล กระทบต่อประชาชน ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน/ผู้มีส่วนได้เสีย	- ทุกกอง/สำนัก ปลัดเทศบาล
๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	๔.๑ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ที่มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ประกอบการที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อกำหนดคุณลักษณะ (TOR) ซึ่งไม่มีการกำหนดขึ้นอย่างแท้จริง แต่เป็นการนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนด การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนด TOR เป็นเพียงการดำเนินการตามรูปแบบของทางราชการเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับเอกชน	ต่ำ (๑)	๑) แต่งเวียนหนังสือเพื่อกำชับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยให้ยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด ๒) จัดทำประกาศกำหนดมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/การรับสินบน และแจ้งเวียนใช้บังคับภายในหน่วยงาน และให้มีการติดตามประเมินผลเป็นรายไตรมาส	- ทุกกอง/สำนัก ปลัดเทศบาล
	๔.๒ กรณีการกำหนดราคากลางที่จำต้องกระทำโดยการสืบราคาจากท้องตลาด เจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการกำหนดราคากลาง อาจจะไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริงในท้องตลาด แต่ได้นำราคาจากแหล่งอื่น ๆ ที่มีผู้ใช้มีอาชีพนั่นๆ โดยตรง หรือนำราคาจากผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งที่มีการตกลงกันไว้ก่อนแล้ว มาเป็นกำหนดเป็นราคากลางเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการรายนั้นได้เข้ามาเป็นคู่สัญญา	ต่ำ (๑)	๑) แต่งหนังสือเวียนเพื่อกำชับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยให้ยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด ๒) ดำเนินการจัดทำกิจกรรมเพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตให้กับเจ้าหน้าที่ภายในองค์กร/หน่วยงาน	- ทุกกอง/สำนัก ปลัดเทศบาล

ประเภท/ประเด็น	เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง (Risk Score)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	๔.๓ ผู้ประกอบการมีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง แก่ผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา อาทิ การแก้ไขสัญญาที่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียเปรียบ การลดหรือตัดค่าปรับ หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงให้แก่คู่สัญญาโดยไม่เป็นไปตามกฎหมาย	ต่ำ (๑)	๑) แจกหนังสือเวียนเพื่อกำชับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยให้ยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด ๒) การประกาศกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการรับสินบน/มาตรการ No gift Policy เพื่อใช้บังคับในองค์กร/หน่วยงานอย่างเคร่งครัด	- ทุกกอง/สำนัก ปลัดเทศบาล
๕. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล	๕.๑ ใช้ระบบอุปถัมภ์เครือญาติ พรรคพวก เพื่อนพ้อง ในการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นพนักงานจ้างหรือลูกจ้างเทศบาลตามแผนกรอบอัตรากำลังเพื่อเอื้อประโยชน์ส่วนตน หรือเป็นผลประโยชน์ต่างตอบแทนด้านการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น	ต่ำ (๑)	๑) การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ๒) การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงาน ตามแนวทางแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๓) การประกาศกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการรับสินบน/มาตรการ No gift Policy เพื่อใช้บังคับในองค์กร/หน่วยงานอย่างเคร่งครัด	- งานบริหาร- งานบุคคล - สำนักปลัด เทศบาล
	๕.๒ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์ต่างตอบแทนอย่างอื่น ในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามวงรอบเพื่อปรับค่าตอบแทน (พนักงานจ้างตามภารกิจ) หรือการต่อสัญญาจ้างพนักงานจ้าง	ต่ำ (๑)	๑) การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ๒) การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงาน ตามแนวทางแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๓) การประกาศกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการรับสินบน/มาตรการ No gift Policy เพื่อใช้บังคับในองค์กร/หน่วยงานอย่างเคร่งครัด	- งานบริหาร- งานบุคคล - สำนักปลัด เทศบาล

ประเภท/ประเด็น	เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง(Risk Score)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
	๕.๓ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการเรียกรับสินบนเพื่อเป็นการตอบแทนในการเลื่อนระดับเลื่อนขั้นเงินเดือน ย้าย โอนบรรจุแต่งตั้ง หรือการเปิดกรอบอัตรากำลังเพื่อรองรับการบรรจุเฉพาะตำแหน่งของพนักงานเทศบาล	ต่ำ (๑)	๑) การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ๒) การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงาน ตามแนวทางแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๓) การประกาศกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการรับสินบน/มาตรการ No gift Policy เพื่อใช้บังคับในองค์กร/หน่วยงานอย่างเคร่งครัด	- งานบริหาร- งานบุคคล - สำนักปลัด เทศบาล